

[Møta Ditzel.]

over, hvad der findes af undervisningsmidler, og derved bidrage til at lette arbejdet for skolecentralerne, der yder skolerne en udmærket service.

Jeg håber, dette arbejde vil kunne fremskyndes i det kommende år, så det vil blive muligt inden for en overskuelig fremtid at få filmcentralen overført til undervisningsministeriet og få den placeret i tilknytning til andre undervisningsmidler. Spørgsmålet om de nærmere omstændigheder ved denne tilknytning såvel som problemet med hensyn til kassetter mener jeg vi vil kunne drøfte nærmere i udvalget.

Poul Dam: Statens filmcentral er jo en gammel institution, og man kan en gang imellem være fuld af beundring over det fremsyn, som i 1930erne førte til, at vi fik denne fortrinlige institution.

Det, der er bemærkelsesværdigt ved statens filmcentral i forhold til mange af de andre tanker, man kunne gøre sig, er, at det er et serviceorgan, som står til rådighed for alle slags brugere, både store og små. Man får igennem hele dette apparat mulighed for på ganske små skoler og i forholdsvise små foreninger at benytte sig af det udmærkede hjælpemiddel og den udmærkede kunstneriske udtryksform, som filmen er; og hvad der nu end måtte ske af ændringer, vil jeg bede om, at man opretholder denne ordning, altså at man opretholder statens filmcentral som et serviceorgan, der står til rådighed for alle, der ønsker at benytte sig af det.

Jeg hører til dem, som er ganske overordentlig lidt glade ved tanken om et audiovisuelt institut, eller hvad det nu hedder, under undervisningsministeriet. Jeg er bange for en række bureaukratiseringsrisici i den sammenhæng, og jeg er navnlig bange for, at filmen i alt for høj grad bliver set som det, den også ses som i dette lovforslag og i nogle af de tidligere ordføreres bemærkninger, nemlig som et temmelig tørt undervisningsmiddel og ikke noget som helst andet,

altså ikke meget andet end en slags levende lysbilleder.

Hvis man prøvede at se hele denne opgave omvendt, nemlig fra brugernes synspunkt — men det er, som jeg også havde lejlighed til at antyde under den forrige debat, som om brugerne, filmbrugerne, altid får en meget lille plads i disse diskussioner — så er det jo sådan, at en række skoler, fra børnehaver og folkeskolen op til de højere skoler og undervisningsanstalter, og et meget stort antal foreninger har et behov for at bruge et ganske bredt spektrum af film, nogle af dem rene undervisningsfilm, men mange af dem film, som ligger på overgangen mellem undervisning og underholdning — og underholdning er noget meget vigtigt; det føler man ikke mindst et kolossalt behov for her i salen — men også på overgangen mellem undervisning og kunst. Her er jeg ganske overordentlig bange for disse formuleringer om film til undervisnings- og oplysningsformål. Den opdeling, der er foregået her, har jo medført, at det i de senere år er blevet næsten umuligt at få produceret film, der blot havde noget af en oplysende karakter, her i landet. Kortfilmrådets bevillinger er gået til eksperimenterende kortfilm, som kunstnerisk set i mange tilfælde er overordentlig fremragende, men som nødvendigvis må få en meget lille interesseret kreds som kunder. Det er jo sådan, at dansk kulturfilm, den anden af de fremragende institutioner, der blev skabt i 1930erne, er blevet sultet ihjel, fordi man mente, at kortfilm var noget, man skulle lave under kortfilmrådet, og dér er det så at sige udelukkende blevet de rent kunstneriske, dvs. absolut ikke oplysende, film, man har interesseret sig for.

Der er et meget stort behov for film, som både har en oplysende side og er af kunstnerisk kvalitet, og hvis man beskæftiger sig noget med filmkundskab, ved man, at en ganske stor mængde af de klassiske dokumentarfilm, som man benytter i filmkundskabsundervisningen, og som har betydelige